

SOVJETSKA RUSIJA

SERGEJ JESENJIN — MILE KLOPČIČ

1924

Ta metež je minil. Ostalo nas je malo.
Premnogi nam je bil iz družbe vzet.
Spet sem se vrnil v selo polrazpalo,
kjer nisem bil že dolgih osem let.

Le kôga poiskal bi? Kdo bi z mano
delil tegotno radost, da sem živ ostal?
Poglej ta mlin — leseno vrano
z edinim krilom —: stoji in je zaspal.

Nikogar ni, ki bi me še poznal,
a kdor me je poznal, je davno že pozabil.
Tam, kjer očetov dom nekoč je stal,
leži pepel in prah se je nagrabil.

Življenje pa kipi. Ljudje hité
krog mene: starci, žene in mladina.
Nikogar ni, ki bi mu dal roko,
ki bi sprejel me kakor oče sina.

A v glavi moji cel roj misli se preganja:
Kaj rodina počne? Je vse le sanja?
Tu vsem sem kakor romar ves teman,
ki mu je mati bogve ktera daljna stran.

A to sem jaz, jaz, državlján vasi,
ki bo nekoč z edino to častjo odeta,
da tu je neka bedna ženska svoje dni
rodila ruskega ničvrednega poeta.

Vendar glas misli srcu govori:
«Daj, spametuj se, kaj te je prevzelo?
Saj to le novi svit gori,
in novo pokolenje je po kočah zaživeló.

Tebi pričelo sile je jemati,
a novi mladci, nov napev pojó,
ki — ne zameri — mimo starih boljši bo,
ni selo več, a zemlja vsa jim mati!»

O, domovina! Smešen sem docela.
Upala lica spreletava rudečica,

in tuja mi je zdaj domača govorica,
in rodna vas me kakor tujca je sprejela.

In vidim: praznični seljaki
so v občini se zbrali kakor na proščenje.
Z okornimi, kosmatimi besedami si
svoje urejajo življenje.

Večer je. Zadnji solnčni žarki
so siva polja lahko pozlatili.
Topoli, kot teleta pred ogrado,
so lose noge v jarke potaknili.

Šepav krasnoáramejec zaspanega obraza
pripoveduje, svoje čelo v gube sili,
pripoveduje važno o Budjonem,
o tem, kako so boljševiki Perekop vbrani.

«Uh, to smo ga... tako-le, viš... poglej...
buržuja tôtega... na Krimu... da ga vrag...»
In javor viha ušesa dolgih vej
in ženske se smejó v molčeči mrak.

Z goré prihaja kmečki komsomol,
glasove vleče iz harmonike svoje,
in pesmi Bednega Demjana poje,
z veselim krikom napolnjuje dol.

To torej je dežela! A jaz sem v svojih verzih kričal,
da z narodom sem eno! Smejim se tem besedam.
Saj moja poezija jim odveč je posihmal,
in tudi jaz — oprôsti — bogme jim presedam.

Naj bo! Zdravstvuj mi, rodna plan!
Glej, kolikor sem ti ustregel — sem vesel!
A tu odslej ne bom več pel,
jaz pel sem takrat, ko je bil moj dom bolan.

Sprejemam vse, sprejemam vse, kot je.
Pripravljen sem, da grem v izhojene steze,
vso dušo maju in oktobru prepustim,
a lire svoje vam ne izročim.

Jaz je ne dam vam v tuje róke,
ne materi, prijatelju, ne ženi.
Le meni je dajala svoje zvoke,
in nežne pesmi pela je le meni.

Zdravstvuj, mladina! Zdrava mi ostani!
V vas drugo je življenje, drug napev.
A jaz sám pojdem v kraj neznani,
z uporno dušo bom na veke onemel.

Toda takrat,
ko bo planet
sovraštva vseh plemen otet,
ko več ne bo laži in ne gorjá,
takrat z vsem bistvom pesnika
vam bom opeval
šesti del svetá
z naslovom kratkim: «Rus!»

Opombe: Krasnoármeejec = vojak rdeče armade; Budjoni = boljševiški kozaški general, ki je bil sprva preprost kozak; Perekop = mesto na ožini, ki veže polotok Krim z Rusijo, Tam so bili boji med belo gardo, ki je bila na Krimu, in boljševiki; Komsomol = član zveze komunistične mladine; Demjan Bedni = znani boljševiški pesnik; Rus = Rusija.

S E R E N I S S I M A

Z G O D O V I N S K I R O M A N — J O Ž E P A H O R

VIII.

(Nadaljevanje.)

Stopnic, ki so držale na teraso, se je začulo glasno govorjenje. Razločiti je bilo, kako je sluga ponižno prigovarjal, da mora vsak prihod naznaniti gospíci. — «Kar meni prepustite odgovornost!» se je izgovarjal došlec, ne da bi se dalje menil za moža, ter je prožno pohitel na teraso. — Že ko je Mocenigova začula govorjenje, se je vzravnala ter si popravila lase.

«Vi, gospod Loredan?» je nagovorila prihajajočega prijazno ter mu ponudila roko. «Gotovo kaka novost, pa še nujna, ne?»

Vendar ni čakala odgovora, temveč seznanila došlega z Goljo, ki je takoj spoznal Nevinega spremljevalca iz Mercerije, kjer sta se bila sprehajala v nedeljo z Lorenzom.

Just hoče oditi, a patricijka ga ustavi, češ, da Loredan lahko odkrito govori vzlic njegovi navzočnosti.

«Kar naravnost povejte,» pravi nato Loredanu, «radi prevoznih ladij ste prišli, kajne?»

«Zaradi teh in pá radi zemljišč pri Padovi,» razlaga Loredan, v čigar glasu se skriva nevolja. «Vsaj prvo bi bilo že davno lahko rešeno! Že davno bi mogli romarji odpluti!»